

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV
verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Estelle Ceulemans • Hoogstraat 42 • 1000 BRUSSEL
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 06, juni 2014

■ Economie

BTW verhogen op de nu al te dure
voedingswaren?

■ Ondernemingen

Europa hervormt de audit
Wijzigingen aan het koninklijk besluit
'gezondheidstoezicht'

■ Sociaal beleid

Welvaartsvastheid sociale uitkeringen:
vooruitgang!

■ Sociale ombuds

Ontslagbescherming bij te vroege
kennisgeving opname ouderschapsverlof

■ Echo regio Brussel

Studentenjobs: voor een andere praktijk!

■ Echo regio Vlaanderen

De waterfactuur van de gezinnen

■ Echo regio Wallonië

Open raadpleging!

■ Europa

Samenwerkingsproject ABVV/ACOD en
CNSLR-Fratia

■ Internationale relaties

3de Wereldcongres IVV / "Building worker's
rights"

Europese eenpersoonsvennootschap: een uitnodiging tot fiscale en sociale shopping

Wanneer het erom gaat het Europa van de liberalisering te bouwen, heeft de Europese Commissie niet dezelfde «scrupules» als voor het sociaal Europa. Het nieuwe voorstel over de Europese eenpersoonsvennootschap is hiervan een goed bewijs. Het recept is eenvoudig. Eerst stel je vast dat 98% van de KMO's geen activiteiten heeft buiten hun land van herkomst. Vervolgens verkondig je dat deze situatie abnormaal is en het resultaat is van de administratieve papiermolen. Tot slot besluit je dat er maar één remedie is: een radicale Europese tussenkomst door middel van een richtlijn.

Een eenpersoonsvennootschap oprichten: een computer, een euro en bingo!

Het ontwerp van richtlijn heeft tot doel de mogelijkheid te bieden van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid op te richten met één enkele persoon, in een Lidstaat naar keuze. Dat in slechts enkele klikken en met een kapitaal van 1€. Twee keer niets dus en je geniet bovendien van de beperkte aansprakelijkheid. Nog een 'klein' detail: de Commissie had in 2008 al een soortgelijk voorstel gedaan, dat toen werd geblokkeerd o.m. door Duitsland en uiteindelijk in 2013 werd ingetrokken. Maar, geen probleem: dankzij een goocheltruc heeft de Commissie de juridische grondslag aangepast: unanimité is niet meer nodig voor een goedkeuring, een meerderheidsstemming volstaat.

De vennootschap van alle sociale en fiscale uitwassen?

Gaat het hier om de loodgieter of de bloemist op de hoek? Onder het mom van steun aan KMO's en met 'magische' woorden zoals administratieve vereenvoudiging richt het voorstel zich vooral tot multinationals of ondernemingen die niets gemeen hebben met een 'echte' KMO. De tekst bepaalt immers niet de omvang van de betrokken onderneming, voorziet niet in de oprichting van een Europese eenpersoonsvennootschap door natuurlijke personen en laat vooral toe dat de hoofdzetel van de onderneming wordt gevestigd in een ander land dan het land waar de hoofdactiviteit wordt uitgevoerd. Aangezien ondernemingen eenpersoonsvennootschappen zullen kunnen oprichten om fiscale redenen of om een laksere arbeidsreglementering te genieten, bestaat het gevaar dat fenomenen als sociale en fiscale dumping nog meer worden bevorderd. Zo krijgen ondernemingen de mogelijkheid een werknemersvertegenwoordiging te vermijden in de raden van bestuur zoals wordt opgelegd in sommige Lidstaten.

Slechts enkele muisklikken volstaan om ondernemingen op te richten waar ook in de EU, en bovendien zijn de ondernemingen niet verplicht de belastingen aan te geven die ze betalen in elk land waar ze activiteiten uitvoeren. De toekomst ziet er goed uit voor het Europa van de fiscale vrijbuiters.

Wie in ieder geval al in de handen rijft zijn de «ondernemers» die via een netwerk van moeilijk te controleren spookbedrijven dergelijke dumping makkelijk zullen kunnen organiseren. De mogelijkheden die de Europese eenpersoonsvennootschap hen biedt zijn schier onbeperkt en zijn het perfecte wapen om te ontsnappen aan alle controles. De slachtoffers zijn ook al bekend: alweer de werknemers.

Er is maar één oplossing: de Europese eenpersoonsvennootschap een halt toeroepen!

Het ABVV zegt nee tegen de Europese eenpersoonsvennootschap! In navolging van het Europees Vakverbond dat op het uitvoerend bestuur van juni 2014 de weigering van dit voorstel goedkeurde, vraagt het ABVV de Europarlementariërs en de toekomstige Belgische regering zich te verzetten tegen deze nieuwe deregulering, waarvan de werknemers eens te meer het slachtoffer zouden zijn.

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

Klimaat: Walk in!

In de aanloop naar de VN-klimaatconferenties die elk jaar in december plaatsvinden, gaan zogenaamde tussentijdse onderhandelingen door in juni in Berlijn.

Dit jaar heeft de conferentie van Bonn een speciale betekenis voor de vakbonden. Op de laatste klimaatconferentie in Warschau in november 2013 was het IVV samen met de milieu- en ontwikkelingsorganisaties van de klimaatonderhandelingen weggelopen door de onderhandelingsplaats te verlaten («walk out»). Daarmee wilden zij de onverantwoordelijke houding aanklagen van de regeringen die niet bij machte bleken om het eens te worden over de nodige maatregelen tegen de klimaatverandering. Dit was een primeur in de annalen van de VN.

Op 6 juni ll., tijdens een onderhandelingsessie in aanwezigheid van de ministers, organiseerde het IVV samen met de groepen die aan de actie in Warschau hadden deelgenomen, een «walk in». Op die manier betoonden wij ons engagement voor de strijd tegen de klimaatverandering en onze wil om druk op de leiders te blijven zetten opdat zij het eens worden over een ambitieus plan in 2015. Het ABVV sloot zich bij deze actie aan en nam uiteraard aan deze «walk in» deel.

ECONOMIE

BTW verhogen op de nu al te dure voedingswaren?

Nu sommigen de BTW willen verhogen vestigt het Prijzenobservatorium de aandacht op de prijzen van de voedingswaren (waarop momenteel een verlaagde BTW van 6% geheven wordt) die hoger zijn dan in de buurlanden.

In de loop van de maand mei stelde het Prijzenobservatorium zijn vijfde jaarverslag aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven voor.

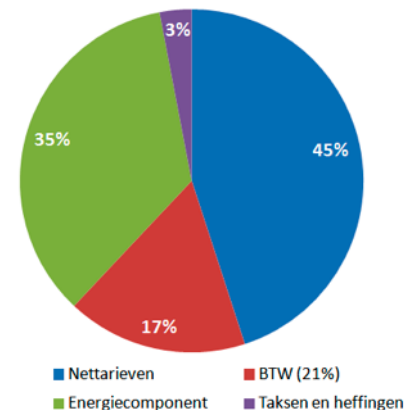
In zijn jaarverslag 2013 analyseert het Prijzenobservatorium het stijgingsritme van de prijzen van de vijf grote productencategorieën: energieproducten, bewerkte levensmiddelen, niet bewerkte levensmiddelen, diensten, niet-energetische industriële producten. In het verslag worden vier bijkomende onderwerpen behandeld: de nettarieven in de elektriciteitsfactuur, de prijzevolutie in de sector van de niet-bewerkte levensmiddelen, een analyse van de prijsverschillen met de voornaamste buurlanden voor eenzelfde goederenkorf en dit voor de levens- en niet-levensmiddelen.

Dit zijn de belangrijkste vaststellingen voor 2013:

- **De vertraging van de totale inflatie in België** gemeten door de HICP (1,2% in 2013 tegen 2,6% in 2012). Dit is te wijten aan de daling van de prijzen voor energieproducten tussen 2012 en 2013. Alle andere componenten hebben een hogere inflatie gekend dan in de buurlanden. Voor het eerst sinds 2009 was de gemiddelde inflatie in de voornaamste buurlanden hoger (1,4%) dan in België.
- **De prijzen van de energieproducten** zijn tussen 2012 en 2013 met 4,6% gedaald omdat de evolutie van de prijzen van de brandstoffen en stookolie sterk verbonden zijn met de olieprijs die in 2013 is gedaald. Noteer ook dat in 2013 de CREG en de overheid maatregelen hebben getroffen om de markt van elektriciteit en gas transparanter te maken: indexatie van de variabele contracten beperkt tot 4 keer/jaar, nieuwe parameters voor de indexatie van de gas- en elektriciteitscontracten.
- **De prijzen van de bewerkte levensmiddelen** zijn in 2013 met 3,2% gestegen, terwijl de grondstoffenprijzen voor voedingsproducten gedaald zijn. De prijsstijging van die producten is te verklaren door de hogere prijzen die de producenten hebben gevraagd en door hogere accijnzen op alcoholhoudende dranken en tabak.

Hoewel het prijzenobservatorium dit niet in zijn analyse vermeldt, toch vragen wij ons af welke impact de marges hebben op die prijsstijgingen. Deze goederen kennen al sinds jaren een fors hogere inflatie in België dan in onze buurlanden.

- **De prijzeninflatie van de onbewerkte levensmiddelen** bedroeg 4,4% in 2013. Deze inflatie is te wijten aan de hogere prijzen voor fruit in 2013, te verklaren door de ongunstige weersomstandigheden waardoor het aanbod lager was. Deze inflatie is eveneens te wijten aan de vleesprijs die in 2013 een inflatie van 4% heeft gekend. In de buurlanden bedroeg de inflatie voor die groep 3,8%. Het verschil met België vindt zijn oorsprong in de daling van de inflatie op vlees in de buurlanden (het zwaarste gewicht in die groep).
- **Impact van de netwerktarieven op de totale elektriciteitsfactuur.** Het Observatorium onderstreept dat in 2013 de netwerktarieven 45% van de globale elektriciteitsfactuur vertegenwoordigden. Deze kunnen worden opgesplitst in distributie- en transportkosten.

- **Vergelijking van het niveau van de consumptieprijzen in België en in de buurlanden.** Het Observatorium heeft het niveau van de prijzen van een korf met 60.000 identieke producten vergeleken (food en non food) in België, Nederland, Duitsland en Frankrijk. Hieruit blijkt dat de Belgische consument gemiddeld 11,7% meer betaalde dan de Hollandse consument, 8,6% meer dan de Duitse consument en 6,5% meer dan de Franse consument. Een verhoging van de BTW op voedingswaren van 6 naar 21% zou de verschillen dus nog vergroten.

Het volledige verslag vind je terug op de website van de FOD Economie via de link <http://economie.fgov.be>

■ ONDERNEMINGEN

Europa hervormt de audit

De nieuwe regels

N.a.v. de financiële crisis vond de Europese Commissie dat de vereisten m.b.t. de wettelijke controle van de rekeningen door de revisoren grondig herzien moest worden, zowel om de kwaliteit van de audit als de onafhankelijkheid van de controleurs te verbeteren. Sinds 14 april 2014 is dat een feit. Europa steunt haar hervorming op twee instrumenten:

- een richtlijn die geldt voor alle ondernemingen;
- een verordening die bijkomende eisen oplegt voor de controle voor instellingen van openbaar belang, d.w.z. beursgenoteerde vennootschappen, banken en verzekeringsmaatschappijen.

Deze instrumenten moeten vóór 30 juni 2016 in het Belgisch recht worden omgezet.

Wat verandert er?

Wat de tussenkomst van de revisor in de ondernemingsraad betreft blijkt uit een eerste analyse dat er geen impact op de wetgeving is. Maar wat de controle van de rekeningen betreft dient het volgende opgemerkt:

- De richtlijn bepaalt dat alle ondernemingen vanaf 50 werknemers die bovendien één van de volgende criteria overschrijden: «balanstotaal van 4 of 6 miljoen euro

en omzetcijfer van 8 of 12 miljoen», hun rekeningen zullen moeten laten controleren. België zal over deze bedragen een standpunt moeten innemen.

- De verordening bepaalt dat de gelijktijdige levering van diensten en advies verboden is in ondernemingen van openbaar belang waarvan de rekeningen door de revisor gecontroleerd worden. Het ABVV heeft dit altijd geëist. Nochtans blijkt dat ons land dit zou kunnen toelaten middels een omstandige toelichting in het auditcomité.

Pittige discussies in het vooruitzicht

De nieuwe wetteksten voeren een verschillende behandeling in tussen revisoren naargelang zij ondernemingen van openbaar belang of andere controleren. Het ABVV heeft zich steeds verzet tegen een audit met twee snelheden. De basistekst was veel radicaler, maar door hun lobbywerk zijn de grote auditkantoren erin geslaagd de instrumenten sterk af te zwakken. Wat jammer is. Er zijn namelijk een aantal wettelijke opties voorzien die land per land beslist moeten worden. Dat zal uiteraard pittige discussies opleveren bij de omzetting van die instrumenten in het Belgisch recht. Waakzaamheid blijft geboden. We blijven dit dossier dan ook met argusogen volgen.

jean-luc.struyf@abvv.be

Wijzigingen aan het koninklijk besluit 'gezondheidstoezicht'

In het Belgisch Staatsblad van 23 mei werd nieuwe reglementering gepubliceerd in verband met het preventief gezondheidstoezicht op werknemers.

Volgende bepalingen zijn onmiddellijk na de publicatie van kracht geworden:

De werkgever moet de arbeidsgeneesheer verwittigen wanneer hij vaststelt dat de lichamelijke of geestelijke toestand van de werknemer de risico's verbonden aan de werkpost onmiskenbaar verhoogt. De arbeidsgeneesheer oordeelt autonoom of de betrokken werknemer aan een gezondheidsbeoordeling moet worden onderworpen, en of maatregelen kunnen worden genomen om de arbeidsomstandigheden aan te passen.

Werknemers kunnen zich voor een spontane raadpleging of een bezoek voorafgaand

aan de werkhervatting in geval van arbeidsongeschiktheid, rechtstreeks (dus zonder daartoe voorafgaand een verzoek aan de werkgever te richten), richten tot de arbeidsgeneesheer, ook wanneer die verbonden is aan een externe dienst voor preventie en bescherming op het werk.

Om de spontane consultaties te vergemakkelijken, of de strijd tegen psychosociale risico's op het werk aan te gaan, moet de werkgever de werknemers informeren over de opdrachten en de taken van de interne en/of externe dienst voor preventie en bescherming op het werk en van de verschillende preventieadviseurs. Om dezelfde reden moet de werkgever op een voor de werknemers gemakkelijk toegankelijke plaats de namen en de contactgegevens van de preventieadviseurs vermelden.

francois.philips@abvv.be

Infosessie nieuwe reglementering psychosociale risico's op het werk

In het Belgisch Staatsblad van 28 april 2014 verscheen nieuwe reglementering in verband met de preventie van psychosociale risico's op het werk. Deze reglementering heeft onder andere betrekking op het toepassingsgebied, en op de rol van de vertrouwenspersoon en preventieadviseur psychosociale aspecten. Ook de interne en externe procedures "om klacht in te dienen" worden aangepast. En dat gaat veel verder dan een naamsverandering...

Wil je weten wat er precies verandert vanaf 1 september?

*Noteer dan alvast in je agenda dat we op **22 oktober** (van 9 tot 12.30 uur, gevolgd door een broodjesmaaltijd) een infosessie organiseren. Deze gaat door in het auditorium van de RSZ, vlak naast het Zuidstation van de NMBS in Brussel. Natuurlijk zal de nieuwe reglementering zelf uitgebreid tegen het licht worden gehouden. Maar we zullen vooral aandacht besteden aan een aantal concrete vragen in verband met de rol van de vertrouwenspersoon en preventieadviseur in de nieuwe procedure. Ook de rol van de overlegorganen komt aan bod.*

Meer details volgen later, maar je kan nu al inschrijven via ines.roelandt@abvv.be; conchetta.carmina@abvv.be of trinh.nguyen@abvv.be. Je deelname is gratis.

Deze infosessie komt niet in aanmerking voor betaald educatief verlof. Deelnemers die zich willen inschrijven met gebruik van syndicaal verlof moeten zich hiervoor wenden tot hun vakbondssecretaris.

Versoepeling regeling inschakelingsuitkeringen

Wie na zijn studies werkloos wordt heeft na een beroeps-inschakelingsstijd van 12 maanden en op voorwaarde dat hij voldoende inspanningen deed om werk te zoeken, gedurende drie jaar, of ten laatste tot hun 33ste verjaardag, recht op inschakelingsuitkeringen. De eerste uitsluitingen zijn vanaf 2015.

Niet in alle gevallen wordt men uitgesloten: als men in de laatste twee jaar minstens 156 dagen (6m) gewerkt heeft wordt de periode bijvoorbeeld verlengd met zes maanden.

Nu zijn daar enkele mogelijkheden aan toegevoegd:

Een **nieuw KB¹** bepaalt dat vanaf 1 mei ook de jongeren die deeltijds werken en een inkomensgarantie-uitkering ontvangen hun uitkeringen behouden zolang ze deeltijds werken met die inkomensgarantie.

Daarnaast is er ook een verlenging van twee jaar voorzien voor de werkzoekenden die acute of chronische ernstige medische, mentale, psychische of psychiatrische problemen (afgekort MMPP's) hebben soms gecombineerd met sociale problemen en als zodanig erkend zijn door de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling (VDAB/ACTIRIS/FOREM). Voorwaarde is wel dat de werkzoekende positief meewerkt aan een aangepast traject van de VDAB/ACTIRIS/FOREM.

Daarnaast is er nog een derde categorie die een verlenging van twee jaar kan hebben: de werkzoekenden met een blijvende arbeidsgeschiktheid van ten minste 33% vastgesteld door een dokter aangewezen door de RVA. Ook hier is de voorwaarde dat de werkzoekende positief meewerkt aan een aangepast traject.

De verlenging voor deze drie categorieën was sinds lang geëist door het ABVV. Eindelijk is het nu officieel!

¹KB 28 maart 2014, BS 04.04.2014

■ SOCIAAL BELEID

Welvaartsvastheid sociale uitkeringen: vooruitgang!

De wet tot uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance van 15 mei 2014 verscheen in het Staatsblad van 22 mei 2014. Wat de welvaarts koppeling van de sociale uitkeringen betreft bepaalt de wet dat bij gebrek aan advies van de sociale gesprekspartners op 15 september van de jaren waarin IPA-onderhandelingen plaatsvinden, de parameters van de welvaarts koppeling voorzien in de wet op het generatiepact voortaan automatisch van toepassing zijn op alle vervangingsinkomens. Dit is ontegensprekelijk een niet te onderschatten vooruitgang voor de sociaal gerechtigden.

De sociale uitkeringen volgen, net zoals de lonen, de evolutie van de levensduurte dankzij de automatische indexering. Dit volstaat echter niet omdat de lonen nog in functie van andere factoren evolueren, zoals de productiviteit bijvoorbeeld. Daarom worden de sociale uitkeringen gekoppeld aan wat men de welvaart noemt.

Welvaarts koppeling

Van bij de invoering van onze sociale zekerheid werden dergelijke mechanismen toegepast. Maar in de jaren 80 werden ze omwille van besparingen afgeschaft. Sinds 1998 wees het ABVV op de aftakeling van de sociale uitkeringen. We hebben dan ook massaal gemobiliseerd om de welvaarts koppeling van de sociale uitkeringen opnieuw in te voeren. Na een reeks gerichte verbeteringen werden onze eisen eindelijk ingelost toen we een tweejaarlijkse enveloppe toegekend kregen. Die wordt bepaald op basis van een aantal door het Vergrijzingscommissie gebruikte parameters (0,5% van de jaarlijkse herwaardering voor de niet-forfaitaire uitkeringen, 1% voor de minima en de forfaitaire uitkeringen en 1,25% voor de loongrenzen) en ze wordt verdeeld op basis van een advies van de sociale partners. Door dit nieuwe mechanisme kon de erosie van de sociale uitkeringen afgeblokt worden. Maar een grote inhaalbeweging blijft nodig omdat de regering de enveloppe voor de jaren 2013 en 2014 met 40% verminderd

heeft, waardoor de middelen serieus beperkt werden (329 miljoen in plaats van de 548 miljoen voorzien voor 2013-2014), en wel in een periode waarin de onderhandelingen met de werkgevers vaak heel stroef verlopen.

Vooruitgang

Dit nieuwe wettelijke kader m.b.t. de welvaarts koppeling is dan ook een belangrijke vooruitgang want als de sociale partners er niet in slagen tegen 15 september een unaniem advies te formuleren, treden de aanpassingen automatisch in werking op 1 januari van het jaar dat volgt, zoals voorzien voor de berekening van de enveloppe (nl. +1% per jaar voor de minima en de forfaitaire uitkeringen, +1,25% per jaar voor berekeningsplafonds en +0,5% per jaar voor de andere uitkeringen). De gewone uitkeringen worden pas aangepast als ze al het jaar ervoor ingegaan zijn. Wat het niet toegekende deel van de enveloppe betreft, bepaalt de wet dat de regering een voorstel zal doen dat ze voor advies zal voorleggen aan de bevoegde organen die binnen de maand hun advies moeten uitbrengen. Die aanpassingen hebben betrekking op de regeling van de werknemers, de zelfstandigen en de sociale bijstand. Voor deze laatste moet het niet gaan om uitkeringen ingegaan het jaar ervoor.

Door die vooruitgang –die een eis van het ABVV was– hebben de uitkeringstrekkers nu belangrijke garanties voor het geval de onderhandelingen mislukken of door de werkgevers geblokkeerd worden. We zullen dus niet langer afhankelijk zijn van de goede wil van de werkgevers om de sociale uitkeringen te verbeteren, en bovendien zullen we onder sociale gesprekspartners nog onze stempel kunnen drukken om de beschikbare enveloppe anders, maar nog steeds op een evenwichtige wijze te gebruiken zodat alle takken van de sociale zekerheid krijgen waarop ze recht hebben. De onderhandelingen zullen in de nabije toekomst aangevat worden. Wordt vervolgd tot 15 september 2014.

anne.panneels@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Ontslagbescherming bij te vroege kennisgeving opname ouderschapsverlof

Het arbeidshof te Brussel heeft zich eind januari uitgesproken over de situatie waarbij een werknemer te vroeg aan diens werkgever liet weten dat er ouderschapsverlof ging opgenomen worden.

Cao nr. 64 d.d. 1 mei 1997 stelt in artikel 9 dat een werknemer die ouderschapsverlof wil opnemen, 3 maanden vooraf zijn werkgever hiervan schriftelijk op de hoogte dient te brengen.

Het Koninklijk Besluit d.d. 29 oktober 1997 tot invoering van een recht op ouderschapsverlof in het kader van de onderbreking van de beroepsloopbaan, stelt in artikel 6 dat de werknemer ten minste 2 maanden en ten hoogste 3 maanden vooraf zijn werkgever schriftelijk op de hoogte dient te brengen. Zowel volgens de cao als het KB kan in onderling overleg de termijn ingekort worden.

Zodra de werkgever op de hoogte gebracht is, geniet de werknemer ontslagbescherming en dit tot 2 maanden (artikel 15 cao nr. 64) of 3 maanden (artikel 101 Herstelwet d.d. 22

januari 1985 waarnaar voormeld KB verwijst) na het ouderschapsverlof.

In casu probeerde een werkgever aan te voeren dat de werkneemster geen ontslagbescherming genoot omdat ze hem meer dan 3 maanden vooraf had verwittigd van de opname van ouderschapsverlof.

Het arbeidshof wijst terecht op het feit dat geen enkele bepaling van de cao of van het KB stelt dat de ontslagbescherming wegvalt als de werkgever te vroeg verwittigd wordt van de opname van het ouderschapsverlof. Uit artikel 15 van de cao dat stelt dat de ontslagbescherming geldt vanaf de datum van de schriftelijke kennisgeving, en dat dit op zijn vroegst 3 maanden voor de aanvang van het ouderschapsverlof is, leidt het Hof af dat een te vroege kennisgeving enkel tot gevolg heeft dat de ontslagbescherming slechts aanvangt ten vroegste 3 maanden voor de eigenlijke opname van het ouderschapsverlof.

lander.vanderlinden@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Studentenjobs: voor een andere praktijk!

Bij het naderen van de grote vakantie spraken de Brusselse sociale gesprekspartners zich uit voor het openstellen van de studentenjobs tot alle jongeren. De Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal in het kader van het Pact voor een Duurzame Stedelijke Groei proefacties voeren om de grote bedrijven ertoe aan te zetten te breken met de traditionele praktijk waarbij de studentenjobs voorbehouden worden voor de kinderen van het personeel of van de directieleden.

Studentenjobs zijn een alledaags verschijnsel in ons land. Tijdens de zomer van 2013 werden meer dan 385.000 jongeren aangeworven met een overeenkomst voor studentenarbeid (waarvan 27.000 Brusselaars). Voor de Raad kan studentenarbeid een goede manier zijn om kennis te maken met de werkwereld. Het stelt de jongeren, vooral die uit werkloze gezinnen, in staat op een realistische manier kennis te maken met het actieve

leven, beroepen en interesses te ontdekken, bepaalde persoonlijke keuzes te maken of niet te maken.

Die jobs gaan echter veel te vaak uitsluitend naar kinderen van personeelsleden, waarbij anderen, kinderen van plaatselijke gezinnen, die soms ver van de arbeidsmarkt verwijderd zijn, niet aan de bak komen.

Onder de jobstudenten zijn de Brusselse jongeren trouwens verhoudingsgewijs steeds meer ondervertegenwoordigd: de Raad stelde vast dat slechts 7% van de jobstudenten in België in Brussel wonen. En dat aandeel neemt jaar na jaar verder af.

De Brusselse sociale partners bevelen dan ook aan de studentenjobs geleidelijk open te stellen voor alle jongeren, zodat ze voor een eerste maal kennis kunnen maken met de wereld van de arbeid en op die manier, de beste, zich kunnen voorbereiden op hun toekomstige intrede op de arbeidsmarkt.

samuel.droolans@abvv.be

Vorming:

de hervatting van het werk na een ongeschiktheidsperiode

De vorming over bovengenoemde problematiek, die oorspronkelijk gepland was voor 15 mei 2014, wordt uitgesteld tot in de maand oktober. De precieze datum ligt nog niet vast.

De vorming wordt gegeven door Mr. Steve Gilson in de gebouwen van het ABVV, Hoogstraat 42 te 1000 Brussel in zaal A op de 6e verdieping.

De nadere modaliteiten worden later meegedeeld.

Een woning voor iedereen! Nu!

Op 14 juni 2014 interpelleerde het 'Platform huisvesting' (waarvan het ABVV deel uitmaakt) de formateur van de toekomstige gewestregering over drie belangrijke eisen:

- *de omkadering van de huurprijzen, met een voorlopige bevroering in afwachting van een objectivering ervan;*
- *de toekenning van financiële steun (huurtoelage) aan gezinnen die aan de voorwaarden van een sociale woning voldoen, zodat hun huur nooit hoger is dan 30% van hun inkomen;*
- *de bouw op grote schaal van sociale woningen.*

www.platformwonen.be & mohamed.ouslikh@fgtb.be

Transitiefestival 7 oktober

Op dinsdag 7 oktober 2014 organiseert het Transitienetwerk Middenveld een tweede Transitiefestival. De eerste editie zorgde in 2012 voor een uitverkochte Vooruit in Gent. 700 mensen konden toen kiezen uit interessante lezingen, interactieve debatten, doe-activiteiten, films, een markt, een snuifje cultuur en nog meer.

In de editie 2014 blijft de formule ongewijzigd. Het programma is nog niet helemaal rond, maar we kunnen alvast aankondigen dat de activiteiten op het festival gegroepeerd worden rond drie thema's: een rechtvaardige transitie naar duurzame energievoorziening, de omschakeling naar een duurzaam landbouw- en voedingssysteem, en de vraag hoe we de transitie financieren.

Over die thema's komen verschillende vragen aan bod. Wie betaalt nu de rekening voor de energietransitie, hoe maken we (huur)woningen energiezuinig; hoe gaan vakbonden op de werkvloer aan de slag met energie en grondstoffenschaarste; hoe voedselverspilling tegenaan; wat met probleemstoffen zoals hormoonverstoorders in onze voeding; wat loopt er fout in de financiële wereld; hoe kunnen we fondsen inzetten om te investeren in een duurzame economie?

Praktisch

Datum: Dinsdag 7 oktober

Plaats: Kunstencentrum Vooruit, Gent

Inschrijven: Je kan inschrijven vanaf eind juni

Meer info:

www.transitienetwerkmiddenveld.be

De waterfactuur van de gezinnen

De industrie neemt 41% van het globale **waterverbruik** (drinkwater + grondwater) voor zijn rekening in Vlaanderen, de huishoudens 37%. De huishoudens verbruiken 2/3 van het **drinkwater**.

Voor een typegezin met een gemiddeld verbruik bedraagt de **integrale waterfactuur** 357 euro per jaar. Ze bestaat enerzijds uit de kostprijs voor de productie en de verdeling van drinkwater en anderzijds uit de vergoeding voor de inzameling en de zuivering van afvalwater.

Het **drinkwaterluik** van de factuur bedraagt gemiddeld 157 euro (44%). Dat bevat een jaarlijkse vaste vergoeding en een variabele vergoeding per afgenomen m³ drinkwater. De vaste vergoeding wordt normaal geïnd per wooneenheid. Ze bedraagt gemiddeld 53 euro, maar verschilt sterk van drinkwaterbedrijf tot drinkwaterbedrijf. De variabele vergoeding is bij een gemiddeld jaarverbruik goed voor 104 euro.

Het **afvalwaterluik** kost gemiddeld 200 euro (56%). Dit deel bevat bedragen voor de inzameling van afvalwater door de gemeenten (de gemeentelijke saneringsbijdrage, gemiddelde 1,27 euro per m³) en voor de zuivering ervan door de NV Aquafin (de bovengemeentelijke saneringsbijdrage, momenteel 1 euro per m³). Een belangrijk deel van de kosten voor afvalwater komen uit de algemene middelen.

15 m³ gratis mist zijn doel

Elke inwoner van Vlaanderen heeft recht op een kosteloze levering van 15 m³ drinkwater per jaar (een gezin van 4 heeft dus recht op 60 m³). Gezinnen betalen dus geen variabele vergoeding voor een eerste schijf van hun drinkwaterverbruik (gemiddeld 43 % van het totale gezinsverbruik). De inkomsten die de drinkwatermaatschappijen hierdoor mislopen, recupereren ze door de volgende verbruiksschijf (of schijven) duurder te maken.

De maatregel zorgt dus niet voor 'gratis' water, wel voor een herverdeling. Gezinnen met een laag verbruik winnen, alsook grote gezinnen omdat die een schaalvoordeel hebben. De andere gezinnen betalen meer dan ze ontvangen.

De maatregel zorgt niet voor een herverdelend effect van rijkere naar armere gezinnen. Recent onderzoek toont aan waarom: gezinnen met een laag inkomen verbruiken bijna evenveel drinkwater als gezinnen met een hoog inkomen. En verder is gezinsgrootte geen goede maatstaf om aan armoedebestrijding te doen. Voor elke gezinsgrootte bestaan er arme en rijke gezinnen.

Het Vlaams ABVV pleit ervoor dat gezinnen met een belangrijk armoederisico (bv. lage inkomens, eenoudergezinnen) geen vaste vergoeding zouden moeten betalen. Verder is een hervorming nodig van de tariefschijven van de variabele vergoeding die o.a. grote gezinnen minder bevoordeelt. Ten slotte moet gedacht worden aan sociale maximumprijzen per m³ verbruikt drinkwater en geloosd afvalwater.

Waterbesparing

Waterbesparing doet het drinkwaterluik van de factuur jammer genoeg weinig dalen. Dat komt omdat de bouw en het onderhoud van het drinkwaternet (de vaste kosten) 80% uitmaken van de totale kosten van de drinkwatermaatschappijen. De eigenlijke bereiding van drinkwater (variabele kosten) is goed voor amper 20%.

Toch moet Vlaanderen werk maken van waterbesparing. Op dit moment is er nog voldoende water beschikbaar in Vlaanderen, maar op termijn dreigt waterschaarste. Dat is het gevolg van de stijgende bevolkingsdichtheid, van de klimaatverandering en van de toename van verharde oppervlakten (wegen, gebouwen) die de infiltratie van regenwater in de bodem belemmert.

Om waterbesparing aan te moedigen moet de variabele vergoeding het grootste deel uitmaken van de inkomsten van de drinkwatermaatschappijen. O.a. via een geïntegreerd woonbeleid moet ook werk gemaakt worden van waterbesparing bij mensen in armoede.

Bron: de SERV maakt momenteel een studie over de tarifiering van drinkwater in Vlaanderen.

pverbeek@vlaams.abvv.be

Open raadpleging!

De Europese Commissie is van plan om de Multilaterale Overeenkomst inzake Investerings (MOI), die we in de jaren '90 met succes bevochten, opnieuw van stal te halen.

Deze overeenkomst draagt vandaag een nieuwe naam, nl. *de beslechting van geschillen tussen investeerders en Staat (ISDS)*, maar het principe blijft hetzelfde: **de multinationals de mogelijkheid geven om beleidsmaatregelen te betwisten door tegen landen klacht in te dienen voor internationale rechtbanken waar het Belgisch recht dus niet geldt.** Concreet betekent dit dat multinationals dus van leer kunnen trekken tegen sociale beleidsmaatregelen (zoals het minimumloon of het behoud van de index) en als ze het pleit winnen, miljoenen euro schadevergoeding op zak kunnen steken ... met ons geld te betalen!

Een terugblik ...

In de periode 1995–1997 werd de MOI in het grootste geheim in de schoot van de OESO besproken. Bedoeling was multinationals de mogelijkheid te geven om tegen één of meer Staten klacht in te dienen voor een internationale rechtbank wanneer een wetgeving hun niet aanstond of een staking hun activiteit kon schaden (de Staat werd dan verantwoordelijk geacht voor de sociale onrust).

Het Waals ABVV was een van de eerste organisaties om tegen deze multilaterale overeenkomst te mobiliseren. Met succes: de MOI kreeg een feestelijke begrafenissen.

Maar deze MOI kreeg kleintjes in de vorm van bilaterale investeringsakkoorden die opgenomen werden in vrijhandelsverdragen (zoals NAFTA, het vrijhandelsakkoord tussen de VS, Canada en Mexico). Volgens de Conferentie van de VN over Handel en Ontwikkeling stijgt het aantal geschillen

en vervolgde landen voortdurend: in totaal zouden multinationals 514 processen tegen 95 verschillende landen aangespannen hebben. Met waarlijk schandalige beslissingen: zo werd Slowakije veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding van 22 miljoen euro aan de Nederlandse verzekeraar Achmea omdat het land de winstmarges in de (geprivatiseerde) gezondheidssector aan banden gelegd had.

België is tot op heden van dergelijke procedures gespaard gebleven, maar dat zou wel eens kunnen veranderen. De MOI is namelijk herrezen onder de naam "Mechanisme voor de beslechting van geschillen tussen investeerders en Staten", een mechanisme dat de EU wil opnemen in de vrijhandelsverdragen die ze momenteel onderhandelt met Canada en de VS.

Een «open» raadpleging

Europees Commissaris Karel De Gucht wilde dit mechanisme er stiekem door krijgen zonder raadpleging van de publieke opinie. Maar door de acties van het middenveld die een bondgenoot vonden bij de socialisten, de groenen en radicaal links, moest hij gas terugnemen.

Zo werd dan een open raadpleging georganiseerd. Hoewel iedereen erop kan antwoorden, werd de consultatie duidelijk opgebouwd om de mensen te ontmoedigen door het gebruik van een onbegrijpelijk technisch jargon.

Daarom heeft het Waals ABVV een initiatief genomen om **massaal en zo snel mogelijk** (de deadline is 6 juli 2014) op die vragenlijst te antwoorden met de bedoeling dit antidemocratisch project, nl. de oprichting van een trans-Atlantische markt tussen Europa en de VS, een halt toe te roepen.

Afspraak op www.fgtb-wallonne.be of www.no-transat.be.

bruno.poncelet@cepag.be

Tv-uitzending «Regards»

De grote Trans-Atlantische markt

In de grootst mogelijke discretie werken de Europese Unie en de Verenigde Staten officieel aan de oprichting van één grote Trans-Atlantische markt. Doelstelling? Een verdere liberalisering van het handels- en het financieel verkeer, samen met gemeenschappelijke juridische en veiligheidsmaatregelen. Deadline? 2015... Morgen dus!

Dit project dreigt zware gevolgen te hebben voor onze democratische systemen op tal van vlakken: openbare financiën en diensten in gevaar, grotere sociale ongelijkheid en meer luchtvervuiling, repressie van sociale bewegingen, aanvallen op de fundamentele vrijheden, hegemonie van de multinationals ...

Analyse en getuigenissen in de volgende uitzending van «Regards»

Uitzendingsdata en -uren:

Zaterdag 21 juni 2014 om 10.00 uur op la Une

Heruitzending op de diverse zenders van de RTBF in september 2014

Je kunt deze uitzending ook online bekijken op www.fgtb-wallonne.be en www.cepag.be

Europa presenteert haar landenspecifieke aanbevelingen

De aanbevelingen zijn de volgende stap in het Europees semester. De Commissie wijst op de punten waar ze 'actie' wil zien. Voor België wordt gewezen op extra besparingen in 2014 en 2015, een hervorming van de fiscaliteit en het pensioenstelsel (koppeling aan de levensverwachting), flexibilisering van de arbeidsmarkt, aanpassing van de loonvorming (index) en liberalisering van diensten.

De focus van de aanbevelingen blijft liggen op besparingen, flexibilisering, decentralisering van loonvorming en afbouw van pensioensystemen. Aanbevelingen over de groeiende armoede of sociale uitsluiting zijn niet terug te vinden. De echte macro-economische en sociale uitdagingen blijven onbeantwoord.

CUT Brazilië in project PANAF

Van 19 tot 23 mei hield het Internationaal Vakverbond in Berlijn het derde congres in zijn bestaan. Van het congres werd door ABVV ook gebruik gemaakt om het samenwerkingsakkoord met CUT Brazilië (Central Unica dos Trabalhadores) in het PANAF project te officialiseren. Dit opleidings- en vormingsprogramma voor werknemers in een 15-tal Afrikaanse landen bestaat dankzij een samenwerking tussen het ABVV, de Zweedse vakbonden LO en TCO, IVV-Afrika en de OUSA (Organisation de l'Unité Syndicale Africaine).

Via een origineel concept van een soort laagdrempelige 'studiekringen' bereikt men jaarlijks ruim 70.000 mannen en vrouwen.

Met de inbreng van de Braziliaanse partner krijgt het educatief syndicaal programma nu een supplementaire, tricontinentale dimensie, waardoor het een typevoorbeeld wordt van internationale vakbondssamenwerking.

EUROPA

Samenwerkingsproject ABVV/ACOD en CNSLR- Fratia

Half mei vond in Predeal (Roemenië) de 6e activiteit plaats van het samenwerkingsproject (2008-2017) tussen ABVV/ACOD en de Roemeense partner CNSLR- Fratia over de ontwikkeling van een basis- en kadervorming over sociale dialoog en onderhandelen.

Tijdens de voorgaande activiteit, die normaalgezien de laatste zou zijn, bleek bij de Roemeense deelnemers de nood hoog om het project verder te zetten in een 'train de trainers'-project waarbij de huidige groep deelnemers in een gelijkaardig project trainers zijn van een nieuwe groep vormingswerkers. Dit met coaching van de ACOD vormingsexperten. Na overleg met alle partijen werd beslist het project op deze manier te verlengen tot en met 2017.

Tot nu toe hebben onze Roemeense collega's 10 gebruiksklare vormingsmodules ontwikkeld - over oa. vakbondsgeschiedenis, onderhandelingsstrategieën, leiderschap, financiële vorming- alsook een vormings-draaiboek.

Focus van deze zesde activiteit lag op de door ACOD gebruikte vormingsmethodiek 'ervaringsgericht leren', de implementatie ervan in de Roemeense vakbondsvorming en op de eerste ruwe uitwerking van de volgende projectfase: een 'train de trainers'-programma (2015 t/m 2017) waarbij de huidige groep Roemenen een nieuwe groep traint. In grote groep hebben de Roemenen een coherent globaal schema van het nieuwe project voorbereid. Daarna werden er subgroepen gevormd en beslist welke subgroep welke sessie van het volgend project organiseert. Tenslotte bereidde elke groep de hun toegewezen sessie in grote lijnen voor. Tegen november zal het geheel verfijnd en gefinaliseerd zijn zodat de eerste sessie van het volgend project in het voorjaar van 2015 kan plaatsvinden.

ACOD en CNSLR- Fratia financieren dit project met eigen middelen sinds 2010.

els.dirix@abvv.be

INTERNATIONALE RELATIES

3de Wereldcongres IVV / "Building worker's rights"

Na Wenen in 2006 (stichtingscongres) en Vancouver (2010) was Berlijn thans gaststad voor het 3de Wereldcongres van het Internationaal Vakverbond (IVV). Een ABVV-delegatie, onder leiding van voorzitter Rudy De Leeuw, volgde van 18 tot 23 mei actief de discussies in plenaire vergaderingen, thematische werkgroepen en nevenactiviteiten. Speciale aandacht ging naar contacten met onze syndicale partners uit het Zuiden.

Het versterken van de rechten van de werknemers stond als congressthema centraal en werd behandeld vanuit drie invalshoeken:

- de syndicale groei (20 miljoen nieuwe leden tegen 2018 is de ambitieuze doelstelling)
- duurzame tewerkstelling, een verzekerd inkomen en sociale bescherming
- strategische plannen, met o.m. een soort 'index' van doellanden, een organisatiefonds ... (de concrete invulling ervan is een taak voor de Algemene Raad van het IVV)

Een nieuwe congresformule met slechts een beperkt aantal plenaire zittingen, discussies in afzonderlijke werkgroepen en de directe input van de deelnemers via sociale media

als twitter dient nog geëvalueerd te worden. De nieuwe formule zorgde dan wel voor veel persoonlijke interactie, maar belette naar onze mening een globale ten gronde besproken slotvisie.

Dit congres betekende ook het afscheid van Michael Sommer als voorzitter van het IVV. Hij wordt opgevolgd door Joao Felicio van de Braziliaanse CUT. Het mandaat van secretaris-generaal Sharan Burrow wordt met vier jaar verlengd. ABVV-voorzitter Rudy De Leeuw werd herverkozen als vice-voorzitter van de Algemene Raad en titelvoerend lid van het Uitvoerend Bureau van het IVV.

Vermelden we ook nog een opgemerkte toespraak van onze voorzitter met focus op het verdedigen van het stakingsrecht en de noodzaak om van economische koers te veranderen. Ook belangrijk waren actualiteitsresoluties over de situatie in Turkije en Oekraïne, het lanceren van de campagne 'Reken op ons' (voor meer vrouwen in de vakbondsstructuren) en de oproep aan de FIFA m.b.t. werknemersrechten in Qatar met het oog op het WK voetbal in 2022.

christian.vancoppenolle@abvv.be